

AĞUSTOS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

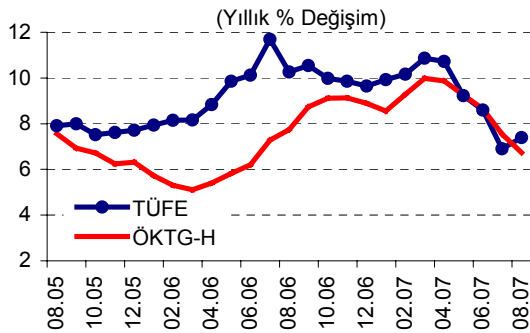
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Eylül 2007

ÖZET...

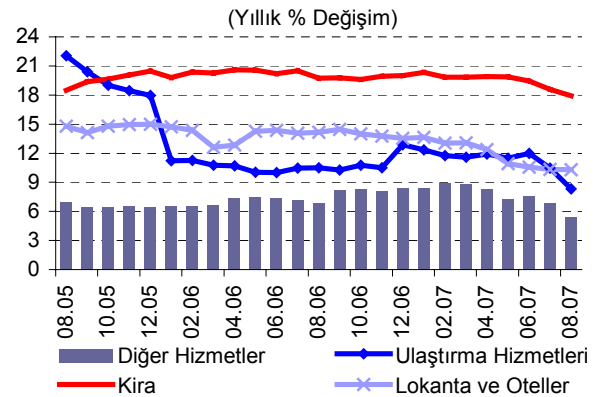
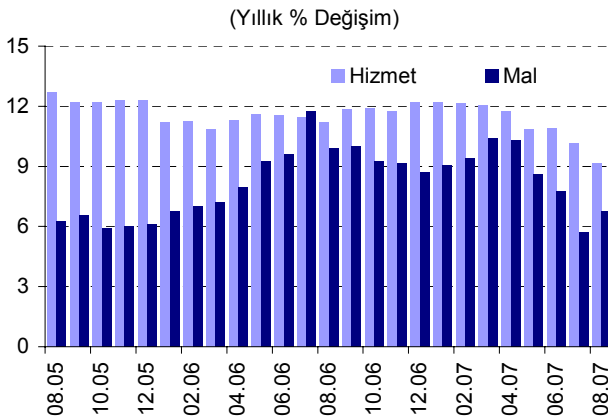
Ağustos ayında tüketici fiyatları yüzde 0,02 oranında artmış ve yıllık enflasyon yüzde 7,39 olarak gerçekleşmiştir. Geçtiğimiz ay yayımlanan Para Politikası Kurulu değerlendirme özetinde de ifade edildiği gibi, işlenmemiş gıda fiyatlarındaki artış nedeniyle yıllık enflasyon geçici olarak yükselmiştir. Hizmet grubu fiyatlarının yıllık artış hızındaki yavaşlamanın belirginleşmesi ve dayanıklı tüketim malları fiyatlarının gerileme eğiliminin sürmesi güçlü parasal sıkılaştırmanın gecikmeli etkilerinin devam ettiğine işaret etmektedir. Bu çerçevede, özel kapsamlı TÜFE göstergelerinin olumlu bir seyir izlediği gözlenmektedir. İşlenmemiş gıda ürünleri ve enerji fiyatlarına ilişkin riskler önemini korumakla birlikte önümüzdeki dönemde enflasyonun eğiliminin aşağı yönlü olmaya devam edeceği tahmin edilmektedir.

...DEĞERLENDİRMELER...

Yıllık tüketici enflasyonu Ağustos ayında işlenmemiş gıda ürünleri fiyat artışı kaynaklı olarak yükselirken; enerji, işlenmemiş gıda ürünleri, alkollü içecekler ve tütün ürünleri ile altın hariç TÜFE göstergesinin (ÖKTG-H) yıllık artış oranındaki gerileme eğilimi devam etmiştir.

Ağustos ayında mal grubu fiyatları yüzde 0,03 oranında azalmış, hizmet grubu fiyatları ise yüzde 0,18 oranında artmıştır. Yıllık enflasyon, mal grubunda işlenmemiş gıda fiyat gelişmelerinin etkisiyle yüzde 6,77'ye yükselirken hizmet grubunda yüzde 9,16'ya gerilemiştir.

Hizmet grubu yıllık enflasyonundaki düşüş Ağustos ayında da sürmüştü ve bu gruptaki enflasyon yıl başına kıyasla 3 puan gerilemiştir. Ağustos ayında tüm hizmet kalemlerinde yıllık enflasyon gerilerken, özellikle kiranın yıllık artışındaki yavaşlama belirginleşmiştir. Lokanta oteller grubu yıllık enflasyonu istikrarlı düşüşünü sürdürürken, geçen yılki yüksek bazın da etkisiyle ulaştırma hizmetleri yıllık enflasyonu önceki aya kıyasla 2,1 puan gerilemiştir. Haberleşme grubu fiyatları yurt içi telefon görüşme ücretlerinde yapılan indirimin etkisi ile gerilemiştir. Bu grup sağlık hizmetleri ile birlikte en düşük yıllık artışa sahip hizmet alt grubudur. Hizmet enflasyonundaki düşüş eğiliminin Eylül ayında da devam edeceği öngörülmektedir.

AĞUSTOS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

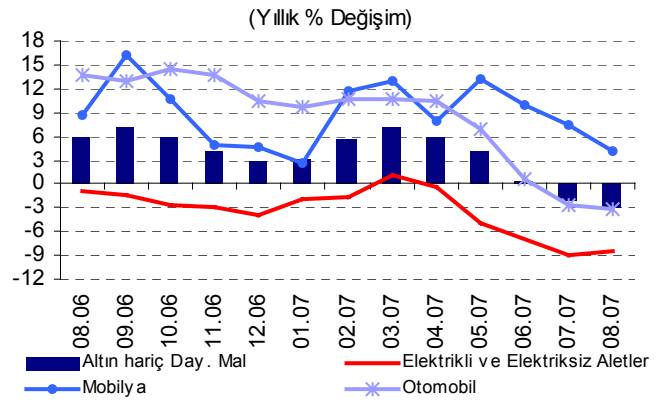
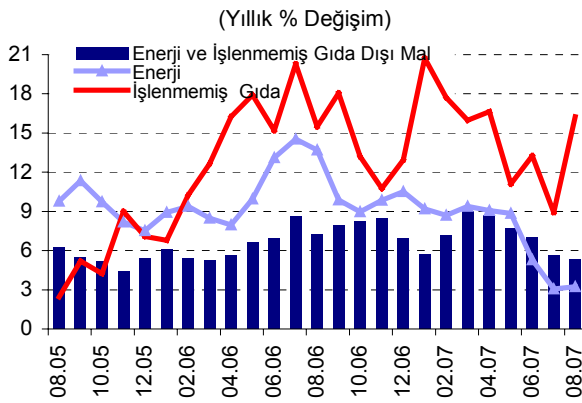

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Eylül 2007

Enerji grubunda yıllık enflasyon Ağustos ayında baz etkisiyle sınırlı bir yükseliş gösterse de bu grupta fiyatlar bir önceki aya kıyasla bir değişim göstermeyerek maliyet yönlü baskıları sınırlamıştır. Bu gelişmede, uluslararası petrol fiyatlarındaki gerilemenin etkisiyle akaryakıt ürünleri fiyatlarının olumlu seyrini korumasının katkısı olmuştur.

Ağustos ayında enerji ve işlenmemiş gıda dışı mal fiyatları giyim-ayakkabı grubu ve dayanıklı mal grubundaki fiyat azalışlarının etkisiyle bir önceki aya kıyasla yüzde 0,66 oranında gerilemiştir. Giyim ve ayakkabı grubu yıllık enflasyonu Temmuz ayının ardından Ağustos ayında da yavaşlayarak yüzde 6,01 seviyesine gerilemiştir.

Parasal sıkılaştırmanın dayanıklı mal grubu (altın hariç) fiyatları üzerindeki güçlü etkisi devam etmektedir. Söz konusu grupta fiyatlar Ağustos ayında bir önceki aya kıyasla yüzde 0,20 oranında azalmıştır. Alt gruplar bazında otomobil fiyatları bir önceki aya kıyasla bir değişim göstermezken, otomobil dışında kalan dayanıklı tüketim malları alt gruplarında fiyatlar gerilemiştir. Dayanıklı mal grubu (altın hariç) fiyatları son beş aylık dönemde düzenli olarak gerilerken, bu grupta yıllık enflasyon yüzde -2,80 olarak gerçekleşmiştir.

	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Ağustos 2007	Ağustos 2006	Ağustos 2007	Ağustos 2006
TÜFE	0,02	-0,44	7,39	10,26
1. Mallar	-0,03	-1,03	6,77	9,89
Enerji	0,07	-0,09	3,23	13,70
İşlenmemiş Gıda	1,99	-4,43	16,24	15,48
Enerji ve İşlenmemiş Gıda Dışı Mallar	-0,66	-0,36	5,35	7,21
Dayanıklı Mallar	-0,02	-0,66	-3,20	13,28
Altın Hariç Dayanıklı Mallar	-0,20	0,47	-2,80	5,94
Yarı Dayanıklı Mallar	-1,96	-1,75	4,21	8,43
Dayanısız Mallar	1,28	-0,59	11,15	10,14
2. Hizmetler	0,18	1,11	9,16	11,19
Kira	1,41	1,98	17,92	19,73
Lokanta ve Oteller	0,71	0,73	10,30	14,15
Ulaştırma Hizmetleri	0,38	2,36	8,33	10,49
Diğer Hizmetler	-0,69	0,64	5,43	6,90

Kaynak: TÜİK, TCMB.

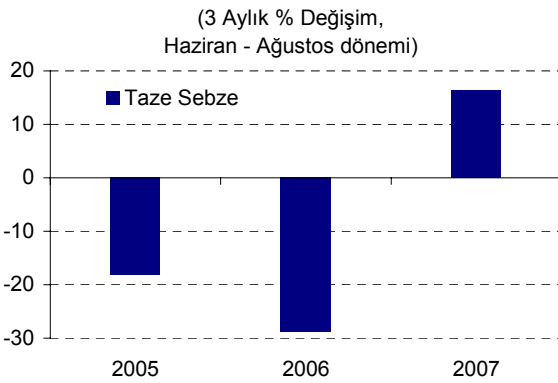
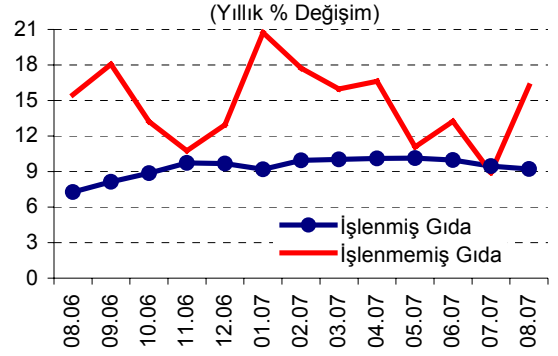
AĞUSTOS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Eylül 2007

İşlenmemiş gıda ürünleri fiyatları yıllık artışı, yıl boyunca sergilediği dalgalı seyri Ağustos ayında da sürdürmüştür. Bu grupta Temmuz ayında yüzde 8,92'ye gerileyen yıllık enflasyon Ağustos ayında yüzde 16,24'e yükselmiştir. Söz konusu gelişmede taze sebze ürünlerinin yanı sıra, sebze-meyve dışında kalan ürünlerin fiyatlarındaki yüksek artışlar da etkili olmuştur.

Mevsim normallerinin üzerinde seyreden hava sıcaklıkları ve kuraklık etkisi, işlenmiş gıda ürünleri fiyatlarında da kendini göstermektedir. İşlenmiş gıda ürünleri fiyat artışları, Ağustos ayında yüzde 1,42 gibi yüksek bir oranda gerçekleşmiştir. Söz konusu gelişmede bir önceki ayda olduğu gibi ekmek ve tahıl ürünleri ile süt ürünleri fiyatlarındaki artışların etkili olduğu gözlenmektedir.

Temmuz ayının ikinci yarısında Türk Telekom'un şehir içi telefon görüşme ücreti tarifelerinde indirim gitmesinin tüketici fiyatları üzerindeki olumlu etkisi, önceki raporlarımızda da ifade edildiği gibi ağırlıklı olarak Ağustos ayında gözlenmiştir. Buna ek olarak internet erişim ücretinde gözlenen belirgin indirim (yüzde 12,42) ile birlikte telefon ekipmanı fiyatlarında gözlenen azalışların da etkisi ile haberleşme grubu fiyatları yıllık enflasyonu yüzde -3,19 seviyesine gerilemiştir.

Ağustos ayında işlenmemiş gıda ürünleri fiyatlarını dışlayan özel kapsamlı göstergelerin yıllık artış hızlarının yavaşladığı görülmektedir. Hizmet ve dayanıklı tüketim malları fiyatlarında gözlenen olumlu seyirle birlikte ÖKTG-H'nin yıllık enflasyonu son altı ayda (Mart-Ağustos dönemi arasında) 3,25 puan gerilemiştir. Söz konusu göstergenin mevsimsellikten arındırılmış aylık artış hızındaki yavaşlamanın belirginleşmesi, enflasyonun temel eğilimindeki düşüş sürecinin devam ettiğine işaret etmektedir.

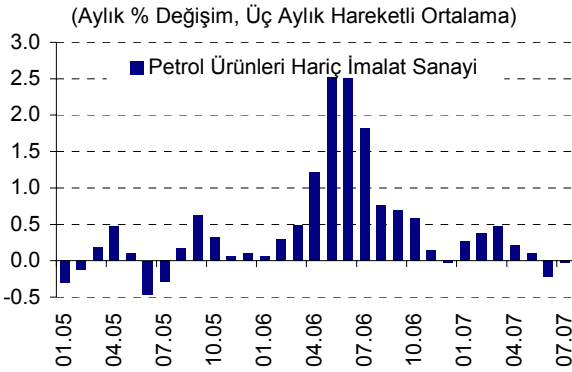
Ağustos ayında ÜFE artışı aylık bazda yüzde 0,85, yıllık bazda ise yüzde 3,72 olarak gerçekleşmiştir. Geçtiğimiz yılların Ağustos aylarında azalış gösteren tarım fiyatları, özellikle hububat (buğday, mısır, çeltik, arpa ve mercimek gibi) ve sebze-meyve fiyatlarında gözlenen yükselişin etkisi ile 2007 yılı Ağustos ayında yüzde 0,71 oranında artmıştır.

AĞUSTOS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

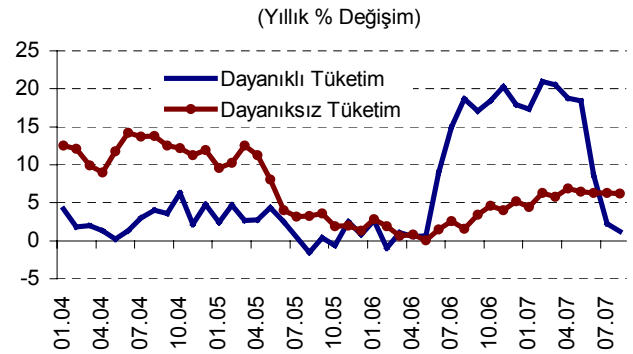
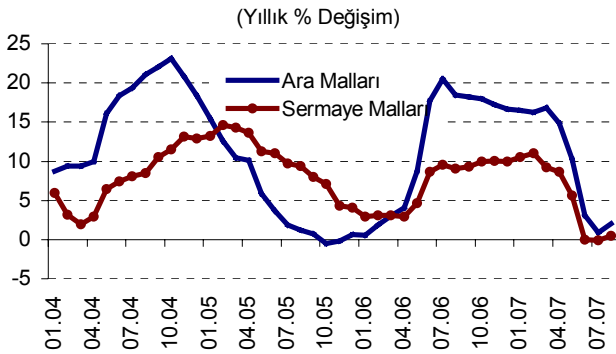
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Eylül 2007

Ağustos ayında imalat sanayi fiyatlarında gözlenen yüzde 0,60 oranındaki artışta ağırlıklı olarak gıda, tekstil ve petrol ürünleri fiyatlarında gözlenen yükselişler etkili olmuştur. Son üç aydır azalış gösteren petrol ürünleri hariç imalat sanayi fiyatlarında ise Yeni Türk lirasının değer kaybının da etkisiyle yüzde 0,49 oranında artış görülmektedir. Bu gelişmede kimyasal maddeler, ana metal, plastik-kauçuk ile metalik olmayan diğer mineral maddeler sektörlerindeki fiyat artışları da etkili olmuştur.

Üretici fiyat endeksi MIGS sınıflamasına göre incelendiğinde, Ağustos ayında tüm alt kalemlerin fiyatlarında döviz kuru dalgalanmalarının da etkisiyle artışlar gözlenmektedir. Dayanısız tüketim malları fiyatlarındaki artışta gıda ve tekstil ürünleri imalatı fiyatlarındaki artışlar belirleyici olurken, giyim eşyası imalatı fiyatlarında gözlenen düşüşler bu artışı sınırlamıştır. Diğer taraftan, döviz kuru gelişmelerine hassasiyeti yüksek olan ara malları fiyatlarında yüzde 0,72 oranında artış gözlenmektedir. Ayrıca, son beş aydır azalış eğiliminde olan dayanıklı tüketim malları fiyatları, Ağustos ayında mobilya ve beyaz eşya fiyatlarındaki artışların etkisiyle yükselmiştir.

MIGS Sınıflamasına Göre ÜFE Gelişmeleri

Aylık Yüzde Değişim

	Ağu-06	Eyl-06	Eki-06	Kas-06	Ara-06	Oca-07	Şub-07	Mar-07	Nis-07	May-07	Haz-07	Tem-07	Ağu-07
Ara Malları Fiyatları	-0,46	0,62	0,37	-0,34	-0,57	-0,08	0,12	1,24	0,44	0,27	-0,13	-0,63	0,72
Sermaye Malları Fiyatları	-0,17	0,28	0,91	0,40	0,53	1,11	0,34	-1,41	-0,25	-0,64	-0,93	-0,27	0,43
Dayanıklı Tüketim Malları Fiyatları	1,97	-0,50	1,85	0,94	-0,43	1,43	0,02	-0,48	-0,49	0,44	-0,46	-2,02	1,01
Dayanısız Tüketim Malları Fiyatları	0,24	2,35	0,96	-0,26	0,13	0,03	1,82	-0,30	1,28	-0,38	0,20	0,13	0,13
Enerji Fiyatları	-4,28	-8,60	-2,32	-1,80	1,53	-3,82	0,64	6,04	2,12	-0,54	-1,36	1,84	2,68

Kaynak: TÜİK, TCMB.

AĞUSTOS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Eylül 2007

...TABLOLAR

Ağustos Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2007		2006	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	0,02	7,39	-0,44	10,26
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	28,47	1,69	12,39	-1,21	10,78
Alkollü İçecekler ve Tütün	5,06	0,00	10,23	-0,01	10,02
Giyim ve Ayakkabı	7,86	-7,13	6,01	-6,92	-1,37
Konut	16,62	0,70	9,04	1,18	14,53
Ev Eşyası	7,22	-0,04	6,28	1,94	8,06
Sağlık	2,66	0,13	4,22	1,64	6,25
Ulaştırma	11,60	-0,10	0,93	0,04	13,23
Haberleşme	4,41	-2,92	-3,19	-0,57	3,19
Eğlence ve Kültür	3,16	0,57	1,37	0,96	2,85
Eğitim	2,15	0,26	7,66	0,40	6,91
Lokanta ve Oteller	6,40	0,71	10,30	0,73	14,15
Çeşitli Mal ve Hizmetler	4,39	0,66	1,58	-0,58	20,45

Kaynak: TÜİK

Ağustos Ayı ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2007		2006	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
ÜFE	100	0,85	3,72	-0,75	12,32
Tarım	18,17	0,71	8,99	-1,28	11,23
Sanayi	81,83	0,89	2,55	-0,62	12,33
Madencilik	1,49	3,31	3,59	0,87	18,53
İmalat	74,49	0,60	1,44	-0,69	12,66
Enerji	5,85	3,84	18,17	0,03	5,17

Kaynak: TÜİK

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iki iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.